УДК 657:631.1:330.3

НОВАЦІЇ В ОРГАНІЗАЦІЇ ФІНАНСОВОГО ОБЛІКУ НА АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

Астраханцева Вікторія,
здобувачка вищої освіти спеціальності 071 Облік і оподаткування
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна
Бондаренко Дмитро,
здобувач вищої освіти спеціальності 071 Облік і оподаткування
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна

Анотація: *Досліджено новації в організації фінансового обліку аграрних підприємств в умовах економічної нестабільності. Обґрунтовано значення цифровізації, автоматизації, хмарних технологій і МСФЗ для підвищення стійкості, прозорості та ефективності управління.*
Ключові слова: *аграрний сектор, цифровізація, автоматизація, хмарні технології, штучний інтелект*

Аграрний сектор є стратегічно важливою складовою в економіці України який залежить від багатьох внутрішніх та зовнішніх факторів. В умовах сьогодення, коли економічна ситуація позначена воєнним станом, нестабільністю, інфляцією, ускладненням у логістиці та зростанням ризиків у процесі виробництва, то питання новацій в організації фінансового обліку на аграрних підприємствах набуває особливої уваги.

В умовах економічної нестабільності підвищується значення принципу обачності при оцінці активів, формування резервів сумнівних боргів, забезпечення майбутніх витрат і платежів. Непридатні особливості ускладняють процес оцінки активів і зобов'язань, формування фінансового результату та забезпечення принципу безперервності діяльності. Тому організація фінансового обліку повинна бути гнучкою та адаптивною до змін зовнішнього середовища.

Однією з ключових новацій у системі фінансового обліку на аграрних підприємствах є цифровізація облікових процесів. Як зазначається у статті [1, с. 44], впровадження цифрових технологій дозволяє інтегрувати бухгалтерські, виробничі та аналітичні процеси в єдину інформаційну систему. Це сприяє підвищенню оперативності обробки даних, забезпечує прозорість господарських операцій та створює передумови для ефективного управління витратами. Цифрові рішення такі як автоматизовані облікові системи, електронний документообіг та хмарні сервіси, забезпечують можливість дистанційної роботи та знижують ризик втрати інформації.

Суттєвою новацією є використання інструментів бізнес-аналітики та елементів штучного інтелекту. Практична вигода використання штучного

інтелекту для аграрних підприємств полягає в тому, щоб покращити точність прогнозів виробничих і фінансових показників, враховуючи сезонність, зміни цін та ризики. Інтелектуальні системи можуть своєчасно виявляти відхилення, ризикові операції та можливі загрози, що допомагає зробити внутрішній контроль ефективнішим та знизити фінансові втрати. Крім того, автоматична обробка даних прискорює формування аналітичної інформації та допомагає приймати управлінські рішення, забезпечуючи достовірність і гнучкість фінансового обліку під час економічних коливань. [2, с.152-153]

Організаційні новації також передбачають удосконалення облікової політики підприємства, особливо в умовах нестабільності керівництво має переглядати методи оцінки запасів, амортизаційні методи, підходи до створення резервів та забезпечень. Гнучкість облікової політики дозволяє адаптувати фінансовий облік до змін у законодавстві та економічному середовище, зберігаючи при цьому відповідальність чинним стандартам.

Важливим моментом є впровадження хмарних сервісів для зберігання та обробки фінансової інформації. Важливим моментом є впровадження хмарних сервісів для зберігання та обробки фінансової інформації, вони відіграють важливу роль у трансформації організації фінансового обліку. Як зазначено у роботі [3, с.7-8], хмарні технології сприяють підвищенню мобільності облікового персоналу, забезпечують безперервність облікового процесу та спрощують інтеграцію інформаційних систем. Мобільність означає можливість здійснювати облікові процедури дистанційно, незалежно від фізичного розташування бухгалтерії чи виробничих підрозділів - це є критично важливим в умовах воєнного стану, переміщення підприємств або обмеженого доступу до офісних приміщень. Тим часом безперервність облікового процесу забезпечується завдяки розміщенню даних на віддалених серверах із системами резервного копіювання, що мінімізує ризики втрати інформації через технічні збої або пошкодження локальної інфраструктури. Крім того, інтеграція інформаційних систем дозволяє об’єднати бухгалтерські, виробничі та аналітичні модулі в єдине цифрове середовище. Це створює основу для впровадження хмарних рішень в облікові системи, що може підвищити ефективність і гнучкість обліку в умовах економічної нестабільності.

Ще одним напрямом новацій є гармонізація національної системи фінансового обліку з міжнародними стандартами фінансової звітності. Для аграрних підприємств, які орієнтуються на експорт або співпрацюють з міжнародними партнерами, перехід МСФЗ підвищує рівень довірі інвесторів та кредиторів. Умови нестабільності посилюють потребу в прозорості та достовірності фінансової інформації, що сприяє впровадженню сучасних підходів до оцінки активів, розкриття інформації про ризики та забезпечення безперервності діяльності.

Таким чином, модернізація організації фінансового обліку є необхідною передумовою підвищення стійкості аграрних підприємств до зовнішніх викликів. Тому впровадження новацій сприяє зміцненню фінансової дисципліни, ефективному управлінню ресурсами та забезпеченню

конкурентоспроможності аграрного сектору в умовах економічної нестабільності.

Список використаних джерел:

1. Digitalisation of accounting of agricultural enterprises: national and international experience / N. Potryvaieva et al. *Ukrainian Black Sea region agrarian science*. 2024. Vol. 28, no. 4. P. 41–53. DOI: https://doi.org/10.56407/bs.agrarian/4.2024.41

2. Naida A., Kryukova I., Selivanova N., Hnatieva T. (2025). Implementation of Artificial Intelligence Technologies in the Accounting and Analytical Support of Agricultural Enterprises. *Modern Economics*, 51(2025), 151-158. DOI: https://doi.org/10.31521/modecon.V51(2025)-19

3. Шиш, А. М. (2024). Хмарні технології у бухгалтерському обліку та фінансовому аналізі в Україні: аналіз відмінностей та стратегії адаптації до місцевого контексту. *Здобутки економіки: перспективи та інновації*, (2). https://doi.org/10.57125/econp.2024.01.29.02

Abstract: *The study examines innovations in the organization of financial accounting at agricultural enterprises under conditions of economic instability. The importance of digitalization, automation, cloud technologies, and IFRS implementation for enhancing resilience, transparency, and management efficiency is substantiated.*

Keywords: *agricultural sector, digitalization, automation, cloud technologies, artificial intelligence.*

Науковий керівник:
Потриваєва Н.В.
д-р екон. наук, професорка
професорка кафедри обліку і оподаткування
Миколаївський національний аграрний університет